

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHÉ INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (WNB)

Ontheffinghouder	: Gemeente Emmen
Activiteit	: opschuiven dan wel weggagen van delen van roekenkolonies wanneer deze leiden tot specifieke situaties met overlast
Locatie	: Grondgebied van gemeente Emmen

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf 1 januari 2023 tot en met 1 januari 2028.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan de gemeente Emmen voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming (Wnb), waar het gaat om het opzettelijk verstoren, en het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de roek (*Corvus frugilegus*).

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1 De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soort verleend.
- 1.2 Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- 1.3 De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde in de ontheffing worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4 Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolger(s) of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolger(s) blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6 De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl.

2. Specifieke voorschriften

- 2.1 Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het roekenbeheerplan ten behoeve van de generieke ontheffing, d.d. 1 september 2022, van Idverde Advies, het stroomschema voor roekenoverlast, d.d. 1 september 2022, van Idverde Advies alsmede de toelichting behorend bij het stroomschema voor roekenoverlast, behorend bij dit besluit.
- 2.2 Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige en in overleg met

het bevoegd gezag. Deze wijzigingen dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de in de aanvraag voorgestelde werkwijze.

- 2.3 De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol, maar ook het stroomschema voor roekenoverlast, d.d. 1 september 2022, van Idverde Advies, dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
- 2.4 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een overzichtelijk ecologisch logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. In dit logboek dient inzichtelijk te worden gemaakt wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 2.5 De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare perioden van de roek. Gezien de functie van het plangebied voor de roek loopt deze periode globaal vanaf 1 februari tot 1 september. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de roek.
- 2.6 Omwonenden rondom de roekenlocaties dienen actief betrokken te worden bij dit generiek besluit, en bij het onderliggende roekenbeheerplan, d.d. 1 september 2022 en het stroomschema voor roekenoverlast van Idverde Advies. Op deze manier wordt het draagvlak ten aanzien van de roek vergroot, voelen omwonenden zich gesteund en gehoord, alsmede dat dit de bescherming van de roek ten goede komt in relatie tot de staat van instandhouding. Dit houdt in dat inwoners van de gemeente Emmen op de hoogte gebracht worden wanneer er gebruikt wordt gemaakt van het stroomschema en onderliggend roekenbeheerplan.

Verjaging van roeken

- 2.7 Er mag niet verjaagd worden ten tijde van het broedseizoen van de roek. Dit houdt in dat er pas verjaagd worden vanaf het moment dat de jonge roeken vliegvlug zijn.
- 2.8 Het verjagen van de volwassen roeken en hun vliegvlugge jongen dient alleen plaats te vinden zodra is vastgesteld door een roekendeskundige dat de jongen van de roeken vliegvlug zijn. De constatering of dit wel of niet het geval is, dient door de roekendeskundige gecommuniceerd te worden aan het bevoegd gezag per mail, aan vth@drenthe.nl. Hierbij dient tevens het zaaknummer vermeld te worden. De melding hiervan dient altijd plaats te vinden voordat men de roekenverjaging gaat toepassen.
- 2.9 Met behulp van het stroomschema voor roekenoverlast (leidraad) wordt duidelijk waar het wel of niet mogelijk is om maatregelen tegen roeken te nemen en op welke wijze de verjaging plaatsvindt. Voorwaarde voor toepassing van het stroomschema is zonder uitzondering overlast van roeken waarbij het belang volksgezondheid of openbare veiligheid aan de orde is. Wanneer geen sprake is van een gevaar voor de volksgezondheid of openbare veiligheid leidt het stroomschema niet tot maatregelen.
- 2.10 Het stroomschema dient pas gebruikt te worden wanneer er sprake is van overlast die een verhoogd risico voor de volksgezondheid of openbare veiligheid met zich meebrengt. De situaties waarbij hier aantoonbaar sprake van is en vastgesteld door een roekendeskundige bij de gemeente Emmen, zijn:
  - Overlast van ontlasting van roeken op woonpercelen (incl. tuin) door aanwezigheid van nest- of verblijfplaats in een boomkroon direct boven dit perceel;
  - Overlast van ontlasting bij een horecaterras, speeltuin of schoolplein, waarbij de boomkroon, waaruit de roeken ontlasting valt, zich binnen twintig meter van de terreingrens bevindt;

- Overlast van roekenfeces op een broedlocatie bij een openbare parkeerplaats of bedrijventerrein;
  - Overlast van geluid van roeken door een broedlocatie bij een particuliere woning, waardoor bewoners problemen met de nachtrust ervaren. Deze overlast vindt plaats tussen 23.00 en 07.00, duurt langer dan een half uur en is luider dan 65 dB als gemeten aan de gevel (langdurig gemiddelde).
- 2.11 In het stroomschema zijn situatie-afhankelijke maatregelen opgenomen die kunnen worden ingezet om roeken lokaal te verjagen. De toepassing van maatregelen hangt af van de wijze waarop de roeken de locatie gebruiken (als winterslaapplaats of broedlocatie) en of de roekenkolonie voorgaande jaren op de locatie heeft gebroed. De roekendeskundige bij de gemeente Emmen is te allen tijde betrokken bij de beslissing of er wel of niet verstoord mag worden van de roekenkolonies.
- 2.12 Elke maand evalueert de ontheffinghouder met zijn of haar betrokkenen het roekenbeheer in de gemeente Emmen, en wordt na elke evaluatie gecommuniceerd met het bevoegd gezag, middels een mail naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het zaaknummer.
- 2.13 Indien er calamiteiten (zoals illegale verstoring of nestenvernietiging van roeken) tijdens de uitvoering van het roekenbeheer ontstaan of dat dit bij de evaluatie naar voren komt, dient het bevoegd gezag hier binnen 24 uur na het ontstaan van de calamiteit van op de hoogte te worden gesteld en dient het roekenbeheer te worden gestaakt totdat dit weer door ons als bevoegd gezag zijnde wordt vrij gegeven.

Nestverwijdering van roeken

- 2.14 Voorafgaand aan roekenbeheer dienen de nestplaatsen altijd ongeschikt te worden gemaakt onder begeleiding van een roekendeskundige. Hierbij dient te worden voorkomen dat nestplaatsen onnodig ongeschikt gemaakt worden. De planning dient uit te sluiten dat ten gevolge van het ongeschikt maken een broed- of rustplaats voor de roek onnodig verloren gaat.
- 2.15 Er wordt ingezet op het ontmoedigen van nieuwe subkolonies van de roek, op plekken waar de verwachting is dat dit resulteert in geluidsoverlast. Binnen een straal van 100 meter van de overlastlocatie kunnen bomen ongeschikt gemaakt worden door nesten in aanbouw weg te halen, tezamen met de ondersteunende takken waar deze nesten in worden gemaakt (drievorken). Indien er takken en drievorken worden verwijderd, dient er door een deskundig ecooloog ook nog geïnspecteerd te worden of de takken en drievorken holtes bevatten waar mogelijk nests van vogels of verblijfplaatsen van vleermuizen in aanwezig kunnen zijn. Indien dit het geval is, kunnen de snoeiwerkzaamheden niet gedaan worden en dient dit direct (binnen 24 uur) gemeld te worden aan het bevoegd gezag, middels vth@drenthe.nl onder vermelding van het zaaknummer.
- 2.16 De verantwoordelijkheid van het inventariseren van nestbeginsels en het beslissen welke verwijderd mogen worden, met daarbij behorend de drievorken (ondersteunende takken van het nest), ligt bij de roekendeskundige.
- 2.17 Roekennesten waar eieren of niet vliegvlugge jongen in worden aangetroffen, mogen onder geen enkel beding verwijderd worden.
- 2.18 De nesten en nestbeginsels dienen verwijderd te worden buiten de actieve broedperiode van de roek, zodat de verstoring die roekenpopulaties ondervinden geminimaliseerd wordt en de staat van instandhouding van de roekenpopulatie in de gemeente Emmen geborgd is. In het geval van een nieuw gevestigde roekenkolonie mag er als aanvullende maatregel een Scarecrow ingezet worden, om te voorkomen dat de roekenkolonie het jaar erna terug komt. Dit dient altijd in overleg plaats te vinden met een roekendeskundige.
- 2.19 Bomen binnen 100 meter van de woningen, buiten en voor de start van het actieve broedseizoen van de roek (vastgesteld door de roekendeskundige), mogen gesnoeid worden om het ongeschikt te maken voor nestbouw, indien blijkt dat er een nest is of wanneer er

aanwijzingen zijn dat er nestbouw plaatsvindt. Voordat nest(aanbouw) wordt verwijderd, dient van tevoren compensatie/alternatieve nestlocatie(s) gerealiseerd te zijn waar de broedparen van de roek naar toe kunnen uitwijken.

- 2.20 Subkolonies, ontstaan vanuit de hoofdkolonie, mogen worden verwijderd bij overlast, vastgesteld en begeleid door de roekendeskundige, indien er niet vaker dan twee jaar achter elkaar is gebroed. De plaatstrouwheid van een subkolonie, gezien de korte periode <2 jaar dat dit is gebruikt als nestlocatie, is minder en zal minder kans tot terugkeer van roeken geven indien dit wordt verwijderd voorafgaand aan of begin van het broedseizoen.
- 2.21 Bij woonpercelen, horecaterrassen, speeltuinen of schoolpleinen (of dergelijke situaties) kunnen binnen 24 uur maatregelen genomen worden, mits het gaat om winterslaapplaatsen of een nieuwe locatie met (beginnende) nesten van roeken, onder begeleiding van een roekendeskundige. In alle andere situaties dient de gemeente eerst af te wegen of de situatie zich leent voor aanpak van de overlast van roeken, conform het stroomschema en het onderliggende roekenbeheerplan van de gemeente Emmen, en op basis van expert judgement van de roekendeskundige.

Monitoring roekenkolonies en nesten

- 2.22 De roekenpopulatie (aantallen en locaties) wordt maandelijks in het nestbouw- en broedseizoen gemonitord. Elk jaar wordt de huidige strategie geëvalueerd aan de hand van de monitoringsresultaten en wordt verwerkt in een ecologisch logboek. Belangrijke parameters voor succes en voortzetting van de strategie zijn en dienen opgenomen en uitgewerkt te worden in het ecologisch logboek:
- of het aantal nestellocaties in de gemeente stijgt of daalt ten opzichte van het jaar ervoor;
  - of het aantal weggehaalde nestbeginsels stijgt of daalt ten opzichte van het jaar ervoor;
  - of het totaal aantal nesten verandert ten opzichte van het jaar 2021;
  - of er in het eerste jaar van de aanpak (2023) minimaal tien nesten bezet c.q. gebouwd zijn bij de alternatieve nestellocatie(s).
- 2.23 Indien er blijkt dat de versnippering van roeken in gemeente Emmen doorzet, de alternatieve nestlocatie(s) niet bezet worden en het ontmoedigen van subkolonies in wijk(en) van de gemeente niet succesvol blijken, dient de strategie aangepast te worden in overleg met ons als bevoegd gezag.
- 2.24 Naast de monitoring van de roekennesten ten tijde van nestbouw- en broedseizoen van de roeken, dient ook jaarlijks het aantal klachten van omwonenden per seizoen bijgehouden te worden. Daarnaast vindt eveneens registratie jaarlijks plaats waar illegale verstoringen plaatsvinden (indien bekend bij gemeente Emmen). Deze illegale verstoringen dienen direct (binnen 24 uur) gecommuniceerd te worden met ons als bevoegd gezag. Mogelijkerwijs kan dit gevolgen opleveren voor de uitvoering van de werkzaamheden c.q. acties behorend bij dit besluit.

Alternatieve nestlocaties

- 2.25 Bij het toepassen van de maatregelen kan het voorkomen dat roeken van een overlastlocatie verjaagd moeten worden, zonder dat er ruimte in de boomgroep is om de verjaagde roeken op te vangen. Dit kan het geval zijn als de gemeente een nieuwe kolonie in het geheel wil weggagen, of als er lokaal overlast veroorzakende nesten worden verwijderd en de roeken wegens gebrek aan ruimte genoodzaakt zijn zich elders, gescheiden van de huidige kolonie, te vestigen. Om verdere uitwaaiing van de kolonie te voorkomen op ongewenste locaties, dienen er in de omgeving van de kolonie tenminste twee geschikte locaties aanwezig te zijn binnen een straal van vier kilometer, waarnaar de roeken kunnen uitwijken, conform het gestelde in het roekenbeheerplan en het stroomschema van de gemeente Emmen.

- 2.26 Ecologisch onderzoek door een ter zake kundige ecooloog op het gebied van roeken dient uitgevoerd te worden om te bepalen welke locaties in de omgeving kunnen dienen als potentieel geschikt locatie. Hierbij dienen de randvoorwaarden die de roek stelt aan zijn functionele leefomgeving en overige factoren die een rol kunnen spelen, zoals de afstand tot oorspronkelijke nestbomen, voldoende hoge bomen en van dezelfde boomsoort als die op de originele nestlocatie (tenminste 15 meter hoogte) en de afwezigheid van roofdieren, zoals havik, buizer of boommarter, te worden onderzocht. Op basis hiervan dient de roekendeskundige aan te geven of aan de voorwaarde van ecologisch geschikte alternatieve locaties kan worden voldaan.
- 2.27 Ter vergroting van de kans op vestiging bij het alternatief, mogen ook de verwijderde nestaanzetten inclusief gaffel uit de subkolonies gebruikt worden om de roeken te motiveren zich te verplaatsen, mag er grit neergelegd worden dat de roeken gebruiken, alsmede het plaatsen van volledige roekennesten en materiaal die potentieel voor nestbouw kunnen dienen.
- 2.28 Op de alternatieve locaties mag geen verstoring of verjaging plaatsvinden ten tijde van het broedseizoen. Indien er werkzaamheden dienen plaats te vinden, zoals snoeiwerkzaamheden, dient dit altijd buiten het broedseizoen plaats te vinden. Op de beheerlocaties dient nooit gekapt, gekandelaberd of zodanig gesnoeid te worden dat geschikte takken (met drievork) verdwijnen. Op deze manier wordt voorkomen dat roeken vanuit de beheerlocaties wegtrekken en er uitwaaiing van subkolonies elders ontstaan op ongewenste locaties.
- 2.29 Voor het behoud van de alternatieve locaties dient er in de omgeving, rondom het alternatief of de alternatieven, voldoende functioneel leefgebied beschikbaar te blijven. In de directe omgeving dient er voldoende nestmateriaal beschikbaar te blijven en foerageergebieden mogen niet worden aangetast zonder toestemming van het bevoegd gezag.
- 2.30 Naast het inrichten van alternatieve nestlocaties, dient er ook ingezet te worden op voorlichting c.q. educatie bij grondgebruikers waar de alternatieven voor de roeken worden ingericht.
- 2.31 Om snel en adequaat te kunnen reageren op nieuw ontstane overlastlocaties binnen het kader van de generieke ontheffing, dient de gemeente Emmen daarom (toekomstige) overlastlocaties en alternatieve locaties te inventariseren en maakt hiervan een overzichtskaart voor 1 januari 2023. Deze overzichtskaart wordt schriftelijk overlegd aan het bevoegd gezag middels een mail aan vth@drenthe.nl, onder vermelding van het zaaknummer. De gemeente gebruikt dit overzicht om de maatregelen effectief en tijdig in te zetten, terwijl hierbij de staat van instandhouding van de roekenpopulatie wordt geborgd. Daarnaast wordt deze overzichtskaart eveneens meegenomen in de maandelijkse evaluatiemomenten om te kijken of deze alternatieve locaties nog steeds geschikt zijn.

3. Overige voorschriften

- 3.1 Een roekendeskundige dient ten minste aanwezig of betrokken te zijn op de volgende momenten:
- bij het ongeschikt maken van de broedlocaties, voorafgaand aan de nestverwijdering c.q. vorkverwijdering uit bomen;
  - bij het onderzoek en de aanwijzing van geschikte, alternatieve nestlocaties;
  - bij het verjagen van een kolonie roeken.
- 3.2 Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren. In dat geval dient de ontheffinghouder minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
- 3.3 Indien er bomen worden gesnoeid ten gevolge van het roekenbeheer, dienen deze bomen geïnspecteerd te worden op spleten en holtes, alsmede de takken die gesnoeid worden. Dit in verband met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen in de holtes en spleten van deze

takken c.q. bomen. Indien dit het geval is, kunnen de snoeiwerkzaamheden niet gedaan worden en dient dit direct (binnen 24 uur) gemeld te worden aan het bevoegd gezag, middels vth@drenthe.nl onder vermelding van het zaaknummer.

4. Zorgplicht

- 4.1 De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
- 4.2 In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten, niet alleen die van de roek. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen van andere vogelsoorten dan die van de roek, worden alle werkzaamheden c.q. acties uitgesteld tot na het broedseizoen van die vogelsoort(en). Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,
i.a.

A. Venekamp,
Teammanager Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Afschrift aan:

- ontheffinghouder gemeente Emmen (post en digitaal t.a.v. mevr. G. Blaauwbroek);
- het College van Burgemeester en Wethouders van gemeente Emmen (digitaal);
- adviseur Idverde Advies (digitaal)

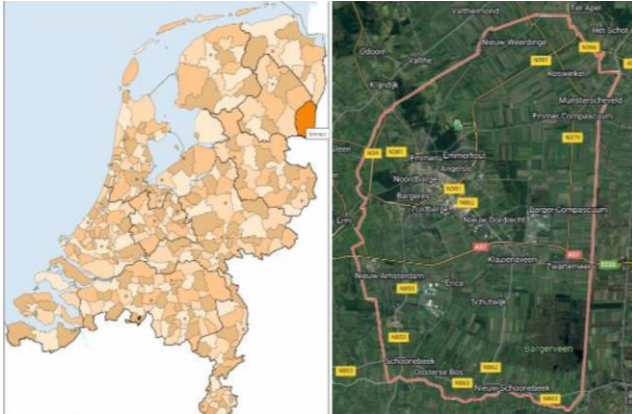
Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 7 september hebben wij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wnb van de gemeente Emmen (hierna ontheffinghouder. De aanvraag heeft betrekking op het hele grondgebied in de gemeente Emmen. Het project betreft het beheer van roeken (*Corvus frugilegus*) op het gehele grondgebied van de gemeente Emmen. De ontheffinghouder heeft een ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 en lid 4, van de Wnb voor de volgende soort: roek (*Corvus frugilegus*).

Figuur 1: plangebied gemeente Emmen (bron: roekenbeheerplan, d.d. 1 september 2022, van Idverde Advies)

2. Wettelijk kader

2.1 Vogelrichtlijn

De roek is een inheemse beschermde vogelsoort als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en is zodoende beschermd op grond van artikel 3.1 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.1, lid 1, van de Wnb is het verboden om opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Op grond van artikel 3.1, lid 2, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Op grond van artikel 3.1, lid 3, van de Wnb is het verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- Op grond van artikel 3.1, lid 4, van de Wnb is het verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Het nest van een vogel, zoals bedoeld in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen, voor zover het geen nestvlieder betreft. Ook de inhoud en de functionele omgeving van het nest dient te worden beschermd voor zover het broedsucces hiervan afhankelijk is. Artikel 3.1, lid 2, van de Wnb is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten van de roek zijn daarnaast op basis van vaste jurisprudentie bovendien jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen vernield of weggehaald.

2.4 Beoordelingsgronden ontheffing verlening

Op grond van artikel 1.10 lid 3 van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.3, lid 4 van de Wnb.

3. Overwegingen

Binnen de gemeente Emmen broeden op verschillende locaties roeken in kolonies van gevarieerde grootte. Doel van het roekenbeheerplan is het zo veel mogelijk wegnemen van overlast door aanwezigheid van roeken en tegelijkertijd het behoud van een duurzame roekenpopulatie in de gemeente.

Afgelopen jaren beschikte gemeente Emmen over een ontheffing om op tien overlastlocaties in de gemeente roeken te verjagen. Deze ontheffing verloopt in 2022, waardoor voor aankomend broedseizoen een nieuwe ontheffing noodzakelijk is. Omdat verjaging lang niet altijd effectief is en de populatie roeken in de gemeente Emmen in stand dient te worden gehouden ten aanzien van de Wet natuurbescherming, is door de gemeente, in overleg met de provincie, eind 2021 een stroomschema opgesteld dat als leidraad dient voor het maken van keuzes over het wel of niet ingrijpen bij roekenoverlast. Het stroomschema is in overleg met de provincie Drenthe ontwikkeld met twee doelen:

1. Het geven van duidelijkheid aan de inwoners. Door met het stroomschema te werken is ook voor mensen die overlast ervaren duidelijk welke afwegingen worden gemaakt;
2. Het gebruiken van het stroomschema voor het aanvragen van een generieke ontheffing om zo ook op nieuwe locaties de roekenstand goed te kunnen beheren. In de praktijk zal dit betekenen dat gemeente Emmen voornemens is om het bestrijden van roekenoverlast situatieafhankelijk te maken in plaats van locatieafhankelijk.

Het bestrijden van roekenoverlast, conform het stroomschema van gemeente Emmen, is niet locatiespecifiek, maar situatiegebonden. Door het ontbreken van een locatiespecifieke activiteit, geeft de gemeente de flexibiliteit om snel en adequaat te reageren op nieuwe overlastlocaties. Daarnaast maakt het de handelingswijze van de gemeente Emmen transparant en gelijkwaardig voor verschillende locaties, wat bijdraagt aan het draagvlak voor het roekenbeleid in de gemeente. De intentie is het opschuiven dan wel weggagen van delen van roekenkolonies wanneer deze leiden tot specifieke situaties met overlast. Volledige verjaging van bestaande roekenkolonies wordt niet beoogd, mede omdat het vooralsnog niet succesvol is geweest en vaak leidt tot versplintering van de kolonie en het ontstaan van nieuwe kolonies die eveneens overlast geven. Wel kan in enkele situaties een nieuwe kolonie, die vaak nog klein van omvang is, in zijn geheel verjaagd worden. Daarnaast vereist verjaging van een complete roekenkolonie de aanwezigheid van voldoende geschikte alternatieve locaties waar de roeken heen kunnen verhuizen. In het stroomschema is deze voorwaarde opgenomen.

Uitgevoerd onderzoek

Sinds het jaar 2000 heeft gemeente Emmen jaarlijks roekentellingen uitgevoerd om overzicht te houden op de ontwikkeling van de roekenpopulatie en de locaties van (overlast veroorzakende) kolonies.

Het aantal roekennesten is tussen 2000 en 2008 stabiel gebleven, met gemiddeld 1933 nesten. Eén roekenkolonie van 43 paren en één van 86 paren veroorzaakten in deze periode ernstige overlast in de gemeente. Er was sprake van indringende klachten van bewoners over vervuiling en geluidsoverlast. Het aantal paren schommelde tussen 2008 en 2016 eveneens rond de 1900 paar. In 2016 rapporteerde Expeditie Arbori en Bureau Bleijerveld over de aanwezigheid van tien roekenlocaties die ernstige overlast binnen de gemeentegrenzen van Emmen veroorzaakten. De gemeente voelde zich genoodzaakt de overlast op deze tien locaties te bestrijden. Dit had betrekking op ca. 400 nesten, allemaal gelegen in de woonkernen. Hier werd eveneens gekozen voor een aanpak van verjagen en lokken, op basis waarvan een locatiespecifieke ontheffing is verleend welke in 2022 verloopt.

In de periode 2016-2022 is het aantal roekennesten relatief stabiel gebleven, met rond de 2000 paren. Lokaal zijn er opvallende verschillen zichtbaar. In Schoonebeek heeft ten opzichte van 2000 een flinke achteruitgang in het aantal roekennesten plaatsgevonden. Een verklaring hiervoor is dat roekenkolonies zijn verjaagd of verhuisd en elders zijn gevestigd. In Klazienaveen, Nieuw-Weerdinge en Emmer Compasuum zijn daarentegen grote toenames te zien. Dit is mogelijk een gevolg van nieuw ontstane kolonies door afsplitsing van oudere kolonies, natuurlijke expansie van roekenkolonies of immigratie vanuit andere gebieden. De afgelopen jaren is het **totale** aantal roekennesten gemiddeld hoger dan de jaren daarvoor. In 2021 waren het er 2568 en in 2022 ca. 2392. In sommige jaren, bijvoorbeeld in 2019 en 2021, is het aantal roekennesten beduidend hoger dan in andere jaren. Stabiël zomerweer kan hiervoor een verklaring zijn, wat kan leiden tot verhoogde voedsel- en waterbeschikbaarheid, met meer jongen en een grotere populatie in het jaar erop als gevolg.

Omwonenden rondom de roekenlocaties dienen actief betrokken te worden bij dit generiek besluit, en bij het onderliggende roekenbeheerplan, d.d. 1 september 2022 en het stroomschema voor roekenoverlast van Idverde Advies. Op deze manier wordt het draagvlak ten aanzien van de roek vergroot, voelen omwonenden zich gesteund en gehoord, alsmede dat dit de bescherming van de roek ten goede komt in relatie tot de staat van instandhouding.

Verjaging van roeken

Er mag niet verjaagd worden ten tijde van het broedseizoen van de roek. Dit houdt in dat er pas verjaagd worden vanaf het moment dat de jonge roeken vliegvlug zijn. Het verjagen van de volwassen roeken en hun vliegvlugge jongen dient alleen plaats te vinden zodra is vastgesteld door een roekendeskundige dat de jongen van de roeken vliegvlug zijn. De constatering of dit wel of niet het geval is, wordt door de roekendeskundige gecommuniceerd aan het bevoegd gezag. Hierbij dient tevens met behulp van het stroomschema voor roekenoverlast (leidraad) wordt duidelijk waar het wel of niet mogelijk is om maatregelen tegen roeken te nemen en op welke wijze de verjaging plaatsvindt. Voorwaarde voor toepassing van het stroomschema is zonder uitzondering overlast van roeken, waarbij het belang volksgezondheid of openbare veiligheid aan de orde is. Wanneer geen sprake is van een gevaar voor de volksgezondheid of openbare veiligheid leidt het stroomschema niet tot maatregelen. Het stroomschema mag pas gebruikt worden wanneer er sprake is van overlast die een verhoogd risico voor de volksgezondheid of openbare veiligheid met zich meebrengt.

De situaties waarbij hier aantoonbaar sprake van is, zijn:

- Overlast van ontlasting van roeken op woonpercelen (incl. tuin) door aanwezigheid van nest- of verblijfplaats in een boomkroon direct boven dit perceel;

- Overlast van ontlasting bij een horecaterras, speeltuin of schoolplein, waarbij de boomkroon, waaruit de roekenfeces valt, zich binnen twintig meter van de terreingrens bevindt;
- Overlast van roekenfeces op een broedlocatie bij een openbare parkeerplaats of bedrijventerrein;
- Overlast van geluid van roeken door een broedlocatie bij een particuliere woning, waardoor bewoners problemen met de nachtrust ervaren. Deze overlast vindt plaats tussen 23.00 en 07.00, duurt langer dan een half uur en is luider dan 65 dB als gemeten aan de gevel (langdurig gemiddelde).

In het stroomschema zijn situatie-afhankelijke maatregelen opgenomen die kunnen worden ingezet om roeken lokaal te verjagen. De toepassing van maatregelen hangt af van de wijze waarop de roeken de locatie gebruiken (als winterslaapplaats of broedlocatie) en of de roekenkolonie voorgaande jaren op de locatie heeft gebroed. De roekendeskundige betrokken bij de gemeente Emmen en dit plan, is te allen tijde betrokken bij de beslissing of er wel of niet verstoord mag worden van de roekenkolonies. Daarnaast vindt er elke vier weken een evaluatie plaats over het roekenbeheer in de gemeente Emmen, en wordt elke maand gecommuniceerd met het bevoegd gezag. Indien er calamiteiten tijdens de uitvoering van het roekenbeheer ontstaan of dat dit bij de evaluatie naar voren komt, wordt het bevoegd gezag hier binnen 24 uur na het ontstaan van de calamiteit van op de hoogte gesteld en wordt het roekenbeheer gestaakt totdat dit weer door ons als bevoegd gezag zijnde wordt vrij gegeven.

Nestverwijdering van roeken

Voorafgaand aan roekenbeheer worden de nestplaatsen altijd ongeschikt gemaakt onder begeleiding van een roekendeskundige. Hierbij wordt voorkomen dat nestplaatsen onnodig ongeschikt gemaakt worden. De planning moet uitsluiten dat ten gevolge van het ongeschikt maken een broed- of rustplaats voor de roek onnodig verloren gaat. Er wordt ingezet op het ontmoedigen van nieuwe subkolonies van de roek, op plekken waar de verwachting is dat dit resulteert in geluidsoverlast. Binnen een straal van 100 meter van de overlastlocatie kunnen bomen ongeschikt gemaakt worden door nesten in aanbouw weg te halen, tezamen met de ondersteunende takken waar deze nesten in worden gemaakt (drievorken). Daarnaast dienen takken en drievorken, die gesnoeid en/of verwijderd gaan worden, altijd gecontroleerd te worden op nesten van vogels en verblijfplaatsen van vleermuizen. Indien deze nest- en verblijfplaatsen aanwezig blijken, kan er niet gesnoeid worden en dient er contact te worden opgenomen met het bevoegd gezag.

De verantwoordelijkheid van het inventariseren van nestbeginsels en het beslissen welke verwijderd mogen worden, met daarbij behorend de drievorken (ondersteunende takken van het nest), ligt bij de roekendeskundige. Roekennesten waar eieren of niet vliegvlugge jongen in worden aangetroffen, mogen onder geen enkel beding verwijderd worden. De nesten en nestbeginselen horen verwijderd te worden buiten de actieve broedperiode van de roek, zodat de verstoring die roekenpopulaties ondervinden geminimaliseerd wordt en de staat van instandhouding van de roekenpopulatie in de gemeente Emmen geborgd is.

In het geval van een nieuw gevestigde roekenkolonie mag er als aanvullende maatregel een Scarecrow ingezet worden, om te voorkomen dat de roekenkolonie het jaar erna terug komt. Dit vindt altijd in overleg plaats met een roekendeskundige. Bomen binnen 100 meter van de woningen, buiten en voor de start van het actieve broedseizoen van de roek (vastgesteld door de roekendeskundige), mogen gesnoeid worden om het ongeschikt te maken voor nestbouw, indien blijkt dat er een nest is of wanneer er aanwijzingen zijn dat er nestbouw plaatsvindt.

Voordat nest(aanbouw) wordt verwijderd, wordt van tevoren compensatie / alternatieve nestlocatie(s) gerealiseerd, waar de broedparen van de roek naar toe kunnen uitwijken.

Subkolonies, ontstaan vanuit de hoofdkolonie, worden verwijderd bij overlast, vastgesteld en begeleid door de roekendeskundige, indien er niet vaker dan twee jaar achter elkaar is gebroed. De plaatstrouwheid van een subkolonie, gezien de korte periode <2 jaar dat dit is gebruikt als nestlocatie,

is minder en zal minder kans tot terugkeer van roeken geven indien dit wordt verwijderd voorafgaand aan of begin van het broedseizoen. Enkele takken van bomen die gesnoeid zijn, kunnen worden voorzien van touwen die tot aan de grond reiken. Wanneer er aan de touwen getrokken wordt, dan bewegen de takken en kunnen mogelijk roeken uit de boom worden gehouden. Bij woonpercelen, horecaterrassen, speeltuinen of schoolpleinen (of dergelijke situaties) kunnen binnen 24 uur maatregelen genomen worden, mits het gaat om winterslaapplaatsen of een nieuwe locatie met (beginnende) nesten van roeken, onder begeleiding van een roekendeskundige. In alle andere situaties gaat de gemeente eerst afwegen of de situatie zich leent voor aanpak van de overlast van roeken, conform het stroomschema en het onderliggende roekenbeheerplan van de gemeente Emmen, en op basis van expert judgement van de roekendeskundige.

Monitoring roekenkolonies en nesten

De roekenpopulatie (aantallen en locaties) wordt wekelijks in het nestbouw- en broedseizoen gemonitord. Elk jaar wordt de huidige strategie geëvalueerd aan de hand van de monitoringsresultaten en wordt verwerkt in een ecologisch logboek. Belangrijke parameters voor succes en voortzetting van de strategie zijn en dienen opgenomen en uitgewerkt te worden in het ecologisch logboek:

- of het aantal nestellocaties in de gemeente stijgt of daalt ten opzichte van het jaar ervoor;
- of het aantal weggehaalde nestbeginsels stijgt of daalt ten opzichte van het jaar ervoor;
- of het totaal aantal nesten verandert ten opzichte van het jaar 2021;
- of er in het eerste jaar van de aanpak (2023) minimaal tien nesten bezet c.q. gebouwd zijn bij de alternatieve nestlocatie(s).

Indien er blijkt dat de versnippering van roeken in gemeente Emmen doorzet, de alternatieve nestlocatie(s) niet bezet worden en het ontmoedigen van subkolonies in wijk(en) van de gemeente niet succesvol blijken, wordt de strategie aangepast in overleg met het bevoegd gezag. Naast de monitoring van de roekennesten ten tijde van nestbouw- en broedseizoen van de roeken, wordt ook jaarlijks het aantal klachten van omwonenden per seizoen bijgehouden. Daarnaast vindt eveneens registratie jaarlijks plaats waar illegale verstoringen plaatsvinden. Deze illegale verstoringen wordt direct gecommuniceerd met ons als bevoegd gezag (binnen 24 uur na ontstane calamiteit). Mogelijkerwijs kan dit gevolgen opleveren voor de uitvoering van de werkzaamheden c.q. acties behorend bij dit besluit.

Alternatieve nestlocaties

Bij het toepassen van de maatregelen kan het voorkomen dat roeken van een overlastlocatie verjaagd moeten worden, zonder dat er ruimte in de boomgroep is om de verjaagde roeken op te vangen. Dit kan het geval zijn als de gemeente een nieuwe kolonie in het geheel wil weggagen, of als er lokaal overlast veroorzakende nesten worden verwijderd en de roeken wegens gebrek aan ruimte genoodzaakt zijn zich elders, gescheiden van de huidige kolonie, te vestigen. Om verdere uitwaaiing van de kolonie te voorkomen op ongewenste locaties, zijn er in de omgeving van de kolonie tenminste twee geschikte locaties aanwezig binnen een straal van vier kilometer, waarnaar de roeken kunnen uitwijken, conform het gestelde in het roekenbeheerplan en het stroomschema van de gemeente Emmen. Ecologisch onderzoek door een ter zake kundige ecooloog op het gebied van roeken wordt uitgevoerd om te bepalen welke locaties in de omgeving als potentieel geschikt locatie kunnen dienen. Hierbij worden de randvoorwaarden onderzocht, die de roek stelt aan zijn functionele leefomgeving en overige factoren die een rol kunnen spelen, zoals de afstand tot oorspronkelijke nestbomen, voldoende hoge bomen en van dezelfde boomsoort zoals die op de originele nestlocatie (tenminste 15 meter hoogte) en de afwezigheid van roofdieren, zoals havik, buizer, steenmarter of boommarter. Op basis hiervan geeft de roekendeskundige aan of aan de voorwaarde van ecologisch geschikte alternatieve locaties wordt voldaan. Ter vergroting van de kans op vestiging bij het alternatief, mogen ook de verwijderde nestaanzetten inclusief gaffel uit de subkolonies gebruikt worden om de roeken te motiveren zich te verplaatsen, mag er grit neergelegd worden dat de roeken gebruiken, alsmede het plaatsen van volledige roekennesten en materiaal die potentieel voor

nestbouw kunnen dienen. Op de alternatieve locaties mag geen verstoring of verjaging plaatsvinden ten tijde van het broedseizoen. Indien er werkzaamheden dienen plaats te vinden, zoals snoeiwerkzaamheden, vindt dit altijd buiten het broedseizoen plaats. Op de beheerlocaties wordt eveneens nooit gekapt, gekandelaberd of zodanig gesnoeid, dat geschikte takken (met drievork) verdwijnen. Op deze manier wordt voorkomen dat roeken vanuit de beheerlocaties wegtrekken en er uitwaaiing van subkolonies elders ontstaan op ongewenste locaties. Voor het behoud van de alternatieve locaties dient er in de omgeving, rondom het alternatief of de alternatieven, voldoende functioneel leefgebied beschikbaar te blijven. In de directe omgeving blijft er voldoende nestmateriaal beschikbaar en foerageergebieden mogen niet worden aangetast zonder toestemming van het bevoegd gezag. Naast het inrichten van alternatieve nestlocaties, wordt er eveneens ingezet op voorlichting c.q. educatie bij grondgebruikers waar de alternatieven voor de roeken worden ingericht. Om snel en adequaat te kunnen reageren op nieuw ontstane overlastlocaties binnen het kader van de generieke ontheffing, zal de gemeente Emmen daarom (toekomstige) overlastlocaties en alternatieve locaties inventariseren en maakt hiervan een overzichtskaart. Deze overzichtskaart wordt overlegd aan het bevoegd gezag. De gemeente gebruikt dit overzicht om de maatregelen effectief en tijdig in te zetten, terwijl hierbij de staat van instandhouding van de roekenpopulatie wordt geborgd.

Indien er bomen worden gesnoeid ten gevolge van het roekenbeheer, worden deze bomen geïnspecteerd op spleten en holtes, alsmede de takken die gesnoeid worden. Dit in verband met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen in de holtes en spleten van deze takken c.q. bomen.

3.1 *Alternatievenafweging*

Alternatieve locatie

In de praktijk behelst de voorgenomen activiteit het verjagen van roeken op overlast veroorzakende delen van kolonies of het voorkomen dat roeken zich vestigen (bijv. door snoei) op nieuwe locaties met overlast. Het verjagen van roeken op alternatieve locaties gaat deze overlast niet verhelpen, omdat de overlast zeer lokaal ervaren wordt. Derhalve is er geen andere bevredigende oplossing dan ingrijpen op deze locaties. Daarnaast betreffen dit locaties met een specifieke functie waar bewoners, bezoekers en eigenaren van afhankelijk zijn, zoals tuinen van woon- en bejaardentehuizen, horecaterrassen, speelplaatsen en zandbakken of bedrijventerreinen. Het verhuizen of verplaatsen van de functies die de locaties met overlast hebben is onmogelijk, omdat deze onderdeel zijn van een bredere functie (bijv. zorginstelling, school, woning) en lokaal hun functie vervullen (speelplek, horeca). Dit heeft sociaal, financieel, educatief en/of gezondheidstechnisch gezien ingrijpende gevolgen voor de eigenaren en gebruikers en is maatschappelijk ontoelaatbaar. Wanneer er sprake is van het aanleggen van een nieuwe locatie met een van deze functies of voorzieningen, zal gemeente Emmen beoordelen of deze functie niet in conflict kan komen met bestaande roekenkolonies.

Alternatieve periode

Overlast en schade aan gezondheid van bewoners en bezoekers vindt het hele jaar door plaats. Het verjagen van de roeken gedurende het broedseizoen is geen maatregel waarvoor een ontheffing verleend wordt. Dit is immers de voortplantingsperiode en dus het meest kwetsbare seizoen voor de roeken. Instandhouding van de populatie kan dan niet gegarandeerd worden. Het verjagen van roeken bij aanvang van de nestbouw en direct na het broedseizoen is daarom de meest effectieve maatregel als het gaat om een broedkolonie. Wanneer bij aanvang van de nestbouw activiteiten voor het verjagen van (delen van) de kolonie plaatsvindt, zullen de roeken op zoek gaan naar een nabijgelegen alternatief. Daarnaast wordt er door zo kort mogelijk op de start en na het eind van het broedseizoen in te grijpen, schade aan de populatie voorkomen.

Wanneer de overlastlocatie alleen een winterkolonie betreft, zullen er geen nesten zijn. De enige maatregel die dan passend is, is snoei van de bomen. Uitvoering van snoei dient net als andere maatregelen buiten de kwetsbare broedperiode van de roek (en eventuele andere broedvogels) plaats

te vinden, alsmede dat er een controle plaatsvindt op spleten en kieren in de takken in verband met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen.

Inrichtings- of uitvoeringsalternatieven

In de afgelopen jaren zijn eerder maatregelen getroffen in gemeente Emmen om de roeken te verjagen. In het verleden zijn maatregelen als verjaging met linten in bomen geprobeerd. Deze bleken niet tot verplaatsing van de roeken te leiden. De linten werden zelfs veelvuldig gebruikt als nestmateriaal door roeken. Het kappen van bomen om overlast van roeken tegen te gaan is vanuit het beleid van gemeente Emmen geen wenselijke maatregel. Bomen hebben immers een belangrijke landschappelijke, ecologische en klimatologische functie. Ze zorgen voor een aantrekkelijke leefomgeving voor mensen en het behoud van biodiversiteit. Ook voorkomen ze hittestress op hete dagen en dragen daarmee bij aan de gezondheid van bewoners en andere aanwezigen in de directe omgeving. Wanneer kap vaker als maatregel ingezet zou worden, kan het bovendien de staat van instandhouding van de roeken negatief beïnvloeden, omdat steeds minder geschikte locaties overblijven.

Het verwijderen van nestbeginselen vlak voor of na het broedseizoen is wel effectief gebleken als maatregel. Inzet van Scarecrows zijn alleen effectief gebleken indien ze worden ingezet als aanvullende maatregelen op het verwijderen van nestbeginselen, maar niet als maatregel op zich. Een andere effectieve maatregel is het snoeien van takken uit bomen om nesten te voorkomen of verminderen. Dit kan bijvoorbeeld ingezet worden als slechts enkele takken boven een speelplaats of (tuin)terras hangen. De gemeente Emmen zal echter nooit de gehele kroon boven een locatie met overlast verwijderen. Het behoud van de boom en de esthetische vorm van de boom blijven bij snoei voorop staan.

Er is daarnaast geen sprake van inrichtingsalternatieven omdat er geen sprake is van (her)inrichting. Ook kan redelijkerwijs van bewoners en gebruikers geen herinrichting van hun situatie (horeca, speelplek, schoolplein, tuin, etc.) verlangd worden. Met betrekking tot een alternatieve werkwijze in de uitvoeringsfase, wordt voldaan aan 'het zorgvuldig handelen', zoals beschreven in het roekenbeheerplan. Daar zijn alle mitigerende maatregelen beschreven, die de negatieve effecten voor de betreffende soorten wegnemen/verzachten.

3.2 Belangenafweging

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid, genoemd in artikel 3.3, lid 4 sub b, van de Wnb.

Het doel van het roekenbeheerplan is het tegengaan van ernstige overlast door roeken en tegelijkertijd het behoudt van een duurzame roekenpopulatie. De roek is een soort van de Vogelrichtlijn en derhalve beschermd middels de Wet natuurbescherming. Daarnaast zijn nesten van deze soort jaarrond beschermd³. Bij het wegnemen of verstoren van nesten is sprake van overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

- Artikel 3.1 lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten of rustplaatsen;
- Artikel 3.1 lid 4, het opzettelijk storen van individuen waarbij sprake is van wezenlijk negatieve invloed op de instandhouding van de soort.

Voor uitvoering van het roekenbeheerplan is het belang "volksgezondheid of de openbare veiligheid" van toepassing. Bij de gemeente Emmen zijn verschillende meldingen gedaan van overlast door roeken. De meeste hiervan betreffen geluidsoverlast. Hiermee is geen sprake van een indirect gezondheidsrisico door de roek, bijvoorbeeld door ziektes of parasieten. Geluidsoverlast kan indirect wel gezondheidsklachten veroorzaken. Met name in de nestbouwfase en de fase wanneer jongen op het nest aanwezig zijn, kan al bij zonsopkomst sprake zijn van geluid. Dit kan leiden tot een verstoorde nachtrust, verhoogde stress en concentratiestoornissen, ook gemeld door de GGD. Daarnaast kunnen

hygiënische factoren in de toekomst eveneens aan de orde zijn. Hierbij valt te denken aan overlast van roekenontlasting, afgevallen takken en uit het nest gevallen jongen.

3.3 *Staat van instandhouding*

Roek

Door vervolging en onopzettelijke vergiftiging (landbouwbestrijdingsmiddelen) was de Nederlandse roekenpopulatie rond 1970 op een dieptepunt. Vanaf 1977 werd de roek wettelijk beschermd en werd min of meer gelijktijdig het gebruik van pesticiden sterk verminderd. Na 1977 begon de populatie zich weer te herstellen. Vanaf ongeveer 2000 nemen de aantallen licht af, deels als gevolg van verstoring in verband met overlast en vermeende schade. Door verstoring neigen voorheen grote kolonies ertoe zich over meerdere locaties te verspreiden en waaieren zij uit. De grootste kolonies tellen rond de 1000 nesten, maar veruit de meeste bestaan meestal uit enkele tientallen tot een honderdtal nesten. Momenteel komt de roek plaatselijk algemeen voor. Het zwaartepunt van de verspreiding van roek (in broedtijd) ligt in de laaggelegen delen van de zandgronden en in rivieren beekdalen in Gelderland, Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant en Friesland. Vestigingen in het westen van het land, in het verleden niet ongewoon, zijn momenteel schaars, maar beginnen weer toe te nemen.

De staat van instandhouding van roek als broedvogel wordt echter nog geclassificeerd als matig ongunstig. SOVON spreekt van een significante afname (< 5% per jaar) in de afgelopen twaalf jaar. De staat van instandhouding van roek als niet-broedvogel is zeer ongunstig (SOVON). Nederlandse roeken overwinteren grotendeels in de buurt van de eigen broedplaats. Vanaf ongeveer 1995 neemt het aantal roeken dat vanuit Noord- en Oost-Europa naar Nederland trekt om te overwinteren af. Waarschijnlijk overwinteren deze soorten nabij het eigen broedgebied.

Regionale c.q. lokale populatie en staat van instandhouding

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) laat een verspreiding van de roek zien door de hele provincie Drenthe. Het aantal broedparen (nesten) in de gemeente Emmen is de laatste drie tot vijf jaar toegenomen ten opzichte van daarvoor. Het uitgangspunt van dit roekenbeheersplan is om de roekenkolonies in Emmen in stand te houden en slechts de overlast gevende nesten of rustplaatsen ongeschikt te maken. In de meeste gevallen zijn de maatregelen (activiteiten) zeer plaatselijk en gericht op het tegengaan van overlast met een aanzienlijk risico op gevolgen voor de volksgezondheid. Daarmee verdwijnen de kolonies zelf dus niet, maar wordt uitbreiding van de kolonie voorkomen. Hiermee blijft de lokale populatie dus in stand. De gekozen maatregelen zijn gebaseerd op de maatregelen die afgelopen jaren door gemeente Emmen zijn ingezet. Hiervan is gebleken dat door inzet van deze maatregelen effectief en beheerst (een deel van) de roeken verjaagd kunnen worden. Slechts in een incidenteel geval zal een nieuw gevestigde kolonie als geheel verjaagd worden, maar ook alleen als er sprake is van gevolgen voor de volksgezondheid. Nieuw gevestigde kolonies verhogen het aantal broedparen in de gemeente, waarmee de aantallen roeken ten opzichte van de huidige populatie dus zouden toenemen. De bestaande kolonies blijven immers ook in stand. Het is daarom aannemelijk dat het verjagen van nieuwe kolonies geen effect heeft op de staat van instandhouding van de roeken in Emmen. Dit betekent dat er geen sprake is van een negatief effect op de staat van instandhouding van roek als gevolg van de voorgenomen activiteiten.

3.4 *Zorgplicht en broedseizoen*

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt een ieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden of acties die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Over het algemeen wordt voor het broedseizoen van vogels een periode aangehouden van 1 maart tot 1 september. Dit kan echter in de praktijk per vogelsoort en per individu verschillen. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de in het plangebied aanwezige soorten ten einde is.

4. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in het besluit.